

Latvijas Muzeju padomes sēdes PROTOKOLS

2025. gada 18.decembris

Nr. 174

Sēde sākas plkst.: 11:00.

Sēdi vada: padomes priekšsēdētāja Iveta Derkusova.

Protokolē: KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente Evija Smiltneiece.

Piedalās Latvijas Muzeju padomes balsstiesīgie locekļi:

Agris Šmits, Agrita Ozoliņa, Inta Baumanē, Iveta Derkusova, Toms Ķikuts, Zane Grīnvalde, Sandra Ozoliņa, Valda Dārgais, Evita Kusiņa-Koļesņika, Ināra Dundure, Līga Dimante, Iveta Ruskule, Aigars Urtāns, Antra Medne, Kristīne Skrīvere (pārstāv Lolitu Tomsoni).

Nepiedalās: Lolita Tomsone.

Piedalās:

Baiba Mūrniece, KM valsts sekretāra vietniece kultūrpolitikas jautājumos; Daina Ratniece, KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vadītāja vietniece; Evija Smiltneiece, KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente; Uldis Jaunzems-Pētersons, Talsu novada muzeja direktors; Ziedīte Začeste, Talsu novada muzeja Komunikācijas un izglītības nodaļas vadītāja, izstāžu un ekspozīciju kuratore; Evija Zapacka, Talsu novada muzeja galvenā krājuma glabātāja, nodaļas vadītāja; Inga Ozoliņa, Kubalu skolas-muzeja vadītāja; Baiba Dūda, Dundagas Kultūras pils direktore; Vita Morkūna, Bauskas novada Izglītības, kultūras, sporta un sabiedrības labklājības departamenta Kultūras nodaļas vadītāja; Māra Lāce, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja direktore; Artūrs Umulis, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Prevenzijas pārvaldes Ugunsdzēsības mantojuma un drošības centra nodaļas priekšnieks; Rūdolfs Āzens, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieka vietnieks; Ilze Dāme, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Prevenzijas pārvaldes priekšiece; Dagnija Daudiša, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Juridiskās nodaļas juriste.

Darba kārtība:

1. Atzinums par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora kandidatūru.

Ziņo: B. Mūrniece

2. Atzinums par Nacionālo muzeju krājumu:

2.1. Krājuma priekšmetu atsavināšana no Rundāles pils muzeja pamatkrājuma.

Ziņo D.Ratniece

3. Atzinumi par muzeju akreditāciju:

3.1. Talsu novada muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo E. Smiltneiece

3.2. Kubalu skolas-muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D. Ratniece

3.3. Bauskas muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: E. Smiltneiece

3.4. Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kārtējā akreditācija.

Ziņo: D. Ratniece

4. Atzinums par Nacionālo muzeju krājumu:

4.1. Kultūras ministrijas īpašumā esošo Nacionālajā muzeju krājumā iekļauto priekšmetu atsavināšana tos nododot Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam.
Ziņo: D. Ratniece

5. Informācija par Latvijas Ugunsdzēsības muzeja attīstības vīziju.

Ziņo: Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvji.

1. Atzinums par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora kandidatūru

B.Mūrniece iepazīstina ar Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora amata pretendentu konkursa norisi, vērtēšanas komisijas secinājumiem un informē, ka par atbilstošāko Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora amata kandidātu atzīts Toms Ķikuts, Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora vietnieks zinātniskajā darbā. T.Ķikuts īsi iepazīstina ar redzējumu par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja turpmāko attīstību un prioritātēm, norādot, ka tiks turpinātas līdzšinējās iestrādes un turpināts uzsāktais muzeja attīstības ceļš ar jauniem akcentiem.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

Uzklausījusi Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktora amata pretendentu vērtēšanas komisijas informāciju par konkursa norisi un komisijas secinājumiem, kā arī iepazīsies ar direktora amata kandidāta Toma Ķikuta vīziju par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja darbību un attīstību un atbildes uz jautājumiem, Latvijas Muzeju padome atbalsta Toma Ķikuta iecelšanu par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja direktoru.

Par: 13

Atturas: 1

2. Atzinumi par Nacionālo muzeju krājumu

2.1. Krājuma priekšmetu atsavināšana no Rundāles pils muzeja pamatkrājuma

D. Ratniece informē par Rundāles pils muzeja iesniegumu par trīs priekšmetu atsavināšanu no Rundāles pils muzeja pamatkrājuma un nodošanu Tukuma muzejam.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

Iepazīsies ar Rundāles pils muzeja 21.11.2025. iesniegumu Nr. 1.1-12/193 Kultūras ministrijai par 3 (trīs) priekšmetu – krēslu ar inventāra numuriem RPM 6924/1, RPM 6924/3 un RPM 6924/4 atsavināšanu no muzeja pamatkrājuma, nododot tos Tukuma muzejam, Latvijas Muzeju padome atbalsta muzeja priekšlikumu un iesaka Kultūras ministrijai izdot attiecīgu lēmumu.

Pieņemts vienbalsīgi.

Plkst. 11.30 sēdei pievienojas K.Skrīvere.

Plkst. 11.30 sēdi atstāj E.Kusiņa-Koļesņika un savu balsi delegē Z.Grīnvaldei

3. Atzinumi par muzeju akreditāciju

3.1. Talsu novada muzeja kārtējā akreditācija

E.Smiltniece komentē Talsu novada muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt.

A.Medne norāda, ka muzejs gadā veido 26 izstādes, tas ir daudz un jautā, kā to paveic ar esošajiem resursiem un vai nezūd profesionālā kvalitāte.

U.Jaunzems-Pētersons atzīst, ka līdz šim ir tikuši galā ar šo apjomu, bet plāno samazināt izstāžu skaitu, pagarinot to eksponēšanas laiku.

I.Dundure atzīst, ka muzejs bija spiests strādāt ierobežota budžeta apstākļos un jautā, vai darbinieki, kas aizgāja, paši pieņēma lēmumu aiziet vai lēmumu par samazināšanu pieņēma pašvaldība ar muzeja ieteikumu.

U.Jaunzems-Pētersons paskaidro, ka ir bijusi sarežģīta situācija, darbinieku amata vietu skaits tika samazināts arī nekonsultējoties ar muzeju.

I.Dundure interesējas, kāds šobrīd ir darbinieku kvalitatīvais sastāvs.

U.Jaunzems-Pētersons atbild, ka muzeja stratēģijas izstrādes laikā divi darbinieki ir atstājuši amatus atalgojuma un dzīvesvietas maiņas dēļ, bet ir izdevies pieņemt jaunus kvalificētus darbiniekus un atzīst, ka esošais darbinieku sastāvs ir optimāls, lai kvalitatīvi strādātu.

T.Ķikuts jautā, kādas šobrīd ir attiecības ar pašvaldību pēc šīm pārmaiņām un vai stratēģisko mērķu sasniegšana ir reāla.

U.Jaunzems-Pētersons atzīst, ka sadarbība ar esošo pašvaldības sastāvu ir labāka nekā ar iepriekšējo sasaukumu un pašvaldība ir atvērta sarunām.

U.Jaunzems-Pētersons izsaka pateicību komisijai par norādījumiem un atzīmē, ka muzejs centīsies darīt visu iespējamo, lai īstenotu plānoto.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Talsu novada muzejam un Talsu novada pašvaldībai par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
- 2. Atzīt, ka Talsu novada muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 3. Talsu novada muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi atzinumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

3.2. Kubalu skolas-muzeja kārtējā akreditācija

D.Ratniece komentē Kubalu skolas-muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt.

B.Dūda informē, ka Talsu novada pašvaldība ir atbalstījusi Kubalu skolas-muzeja ēkas atjaunošanas, restaurācijas projekta virzību un projekts ir iesniegts Lauku atbalsta dienesta projektu konkursā, runa ir par maksimālo atbalsta summu – 100 000 eiro, kuru varētu ieguldīt, atjaunojot kritiskāko muzeja ēkas daļu. Atzīst, ka muzejā ir stabila

komanda, kas strādā ar pilnu jaudu un entuziasmu un norāda, ka darīs visu iespējamo, lai stratēģijā izvirzītos uzdevumus īstenotu.

A.Medne atzīst, ka muzeju apmeklējusi 2023.gadā projekta “Ainavu muzealizācija” ietvaros, apmeklējuma redzeslokā bijusi apkārtējā ainava un jautā, vai pie muzeja izveidotās takas ir aktuālas, norāda, ka takas varētu piesaistīt papildu apmeklētāju interesi un būtu muzeja pievienotā vērtība. A.Medne atzīst, ka nākamajos piecos gados vēlētos, lai tiktu uzlabota ekspozīcija, lai tā kļūtu interesantāka.

B.Dūda informē, ka takas patreizējā izskatā vairs nav izmantojamas, esošo taku demontāža ir iekļauta nākamā gada budžetā, plānota vienkāršota taku atjaunošana bez koka konstrukcijām ar citu seguma, norāda, ka pašvaldība ir ieinteresēta, lai takas būtu pieejamas apmeklētājiem.

I.Ozoliņa informē, ka pēdējos gados ir papildinājuši ekspozīciju, galvenās ekspozīcijas tēmas ir Kubalu skolas, skolas ēkas vēsture un stāstījums par Ernestu Dinsbergu, kurš skolotāja darbā Kubalu skolā pavadījis gandrīz 60 gadus un atzīmē, ka nākamgad E.Dinsbergam būs 210 gadu jubileja un muzejs gatavo viņam veltītu izstādi. I.Ozoliņa papildina, ka plānots ik gadu veidot izstādes arī par citām ievērojamām personībām, kas strādājušas, darbojušas skolā un kas saistītas ar Dundagas vēsturi.

T.Ķikuts jautā, kādi ir turpmākie plāni saistībā ar krājuma papildināšanu, vai krājums tiks papildināts.

I.Ozoliņa paskaidro, ka krājums tiks papildināts, veidos sarakstu ar priekšmetiem, kas būtu nepieciešami jaunajai ekspozīcijai restaurētajās telpās.

I.Ruskule jautā, vai ir vietējā kopiena un vai notiek sadarbība, vai tiek strādāts ar vietējo kopienā.

I.Ozoliņa paskaidro, ka joprojām notiek Kubalu skolas absolventu salidojumi, kuros tiek stāstīts par muzeja plāniem, iecerēm un tiek uzklauti bijušo skolēnu ieteikumi. Notiek sadarbība ar Kubalu skolas atbalsta biedrību, vietējie Dundagas iedzīvotāji nāk palīgā ikdienā, īpaši svarīgi tas ir pasākumu laikā, kopā ar Dundagas Kultūras pili tiek plānot pasākumi E.Dinsberga jubilejas atzīmēšanai nākamgad.

B.Dūda papildina, ka jebkurš lielāks pasākums, piemēram, Muzeju nakts vai Mājas kafejnīcu dienas notiek ar brīvprātīgo atbalstu un atzīmē, ka vietējās kopienas atbalsts tiek sniegts dažādos veidos, ne tikai piedaloties pasākumos.

I.Ozoliņa piebilst, ka pavasarī notika talka, kurā piedalījās gan Dundagas Kultūras pils, gan Kubalu skolas atbalsta biedrības cilvēki, un šis darbs bija sākums taku demontāžai.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Kubalu skolas-muzejm un Talsu novada pašvaldībai par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
- 2. Atzīt, ka Kubalu skolas-muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 3. Kubalu skolas-muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi atzinumā noteiktajā termiņā.**

Pieņemts vienbalsīgi.

3.3. Bauskas muzeja kārtējā akreditācija

E.Smilniece komentē Bauskas muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt.

A.Medne izsaka atzinību par atjaunoto ekspozīciju "Lejeniekos" un profesionālo muzeja darbu, kā arī norāda uz apgrūtināto pieejamību muzejam saistībā ar intensīvo satiksmes plūsmu līdzās muzejam.

I.Dundure jautā, kā muzejs vērtē sadarbību ar pašvaldību, kas nodrošina tik labu muzeja darbību.

A.Urtāns atzīst, ka attiecības ar pašvaldību ir ļoti labas un sadarbība ir veiksmīga, pašvaldība ir pretimnākoša muzeja iecerēm.

A.Ozoliņa izsaka atzinību par muzeja darbu, īpaši atzīmējot krājuma darbu, norādot, ka to veikt esošajos apstākļos ir izaicinājums. Novērtē pašvaldības ieinteresētību muzeja darbībā un attīstībā un norāda uz nepieciešamību sakārtot muzeja infrastruktūru arī gadījumā, ja netiks atbalstīts iesniegtais Eiropas savienības projekts, veicot infrastruktūras uzlabojumus turpmākajos gados pakāpeniski.

I.Derkusova jautā, vai ir zināms kāds konkrētāks Bauskas pilsētas apvedceļa izbūves projekta īstenošanas laiks.

A.Urtāns paskaidro, ka realizācijas termiņi arvien tiek atlikti un konkrēts īstenošanas laiks ir neskaidrs.

I. Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Bauskas muzejam un Bauskas novada pašvaldībai par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
- 2. Atzīt, ka Bauskas muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 3. Bauskas muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi atzinumā noteiktajā termiņā.**

Par: 15

Atturas: 1

Sēdes vadību pārņem T.Ķikuts, Latvijas Muzeju padomes priekšsēdētājas vietnieks.

3.4. Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kārtējā akreditācija

D.Ratniece komentē Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kārtējās akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt.

T.Ķikuts jautā, kāda ir virzība muzeja lielajiem infrastruktūras projektiem, vai ir skaidrs finansējums, īstenošanas termiņi Arsenāla muzejam un kāda ir situācija saistībā ar Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeju.

M.Lāce norāda, ka Latvijas Nacionālais mākslas muzejs iesniedzis akreditācijas pieteikumu turpmākajiem pieciem nevis desmit gadiem un iemesls ir – gaidāmā direktora maiņa. Informē, ka Arsenāla muzeja projekts ir cerīgs, pēc pārtraukuma būvniecības darbi ir atsākušies, darbi notiek pēc plānotā grafika, termiņš ēkas nodošanai ekspluatācijā ir 2027.gada beigas un 2028.gada vidū Arsenāla muzejs varētu atsākt

publisko darbību. Atzīst, ka finansējums darba uzsākšanai, telpu aprīkojumam, ekspozīciju izveidei šobrīd nav. M.Lāce norāda, ka jautājums par Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeju ir sarežģīts, muzejs strādā ļoti aktīvi, piesaista finansējumu, veido interesantas izstādes, bet muzeja inženierkomunikācijas ir ļoti sliktā stāvoklī, ir jāveic ēkas kapitālais remonts, muzeja ēka ir SIA "Rīgas nami" īpašums. M.Lāce atzīst, ka šis ir turpmāk aktuāli risināms jautājums.

A.Urtāns jautā, kā muzejs risina jautājumu par prioritāri glābjamiem priekšmetiem.

M.Lāce paskaidro, ka muzeja krājums ir izvērtēts, ir izveidots prioritāri glābjamo priekšmetu saraksts un ir izstrādāts plāns rīcībai ārkārtas situācijā un atzīmē, ka ir būtiski, lai darbinieki ir informēti par rīcību ārkārtas situācijā.

A.Medne izsaka atzinību par muzeja kvalitatīvo un profesionālo darbu.

T.Ķikuts nolasa atzinuma projektu:

- 1. Latvijas Muzeju padome izsaka pateicību Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam par darbu, kas ieguldīts, lai muzejs varētu veikt savas funkcijas atbilstoši Latvijas Republikas Muzeju likumam.**
- 2. Atzīt, ka Latvijas Nacionālais mākslas muzejs atbilst kārtējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 3. Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi atzinumā noteiktajā termiņā.**

Par: 15

Atturas: 1

4. Atzinums par Nacionālo muzeju krājumu

- 4.1. Kultūras ministrijas īpašumā esošo Nacionālajā muzeju krājumā iekļauto priekšmetu atsavināšana tos nododot Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam

D.Ratniece informē par Kultūras ministrijas iesniegumu par simts deviņdesmit astoņu Nacionālajā muzeju krājumā iekļauto Latvijas Laikmetīgā muzeja krājuma vienību nodošanu Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam.

T.Ķikuts nolasa atzinuma projektu:

Iepazinusies ar Kultūras ministrijas 17.12.2025. iesniegumu Nr. 3.3-1/1833 par 198 (viens simts deviņdesmit astoņu) Nacionālajā muzeju krājumā iekļauto Latvijas Laikmetīgā muzeja krājuma vienību nodošanu Latvijas Nacionālajam mākslas muzejam, Latvijas Muzeju padome atbalsta priekšlikumu un iesaka Kultūras ministrijai izdot attiecīgu lēmumu.

Par: 15

Atturas: 1

Sēdes vadību pārņem I.Derkusova.

I.Dundure atstāj sēdi, savu balsi deleģē A.Šmitam

5. Informācija par Latvijas Ugunsdzēsības muzeja attīstības vīziju

I.Dāme iepazīstina ar prezentāciju “Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Prevencija pārvalde un Latvijas Ugunsdzēsības muzejs” un informē par plānoto Latvijas Ugunsdzēsības muzeja reorganizāciju, tās mērķiem, muzeja vietu un lomu pārvaldes struktūrā.

R.Āzens informē, ka, ņemot vērā ēkas Hanzas ielā 5, kur šobrīd atrodas Latvijas Ugunsdzēsības muzejs slikto tehnisko stāvokli, pieņemts lēmums par jaunas ēkas būvniecību, kur izvietosies Drošības centrs un arī muzejs.

I.Derkusova jautā, vai darbinieku komplektēšana notiks atbilstoši muzeju specifiskajām funkcijām.

I.Dāme atbild, ka pamatā tiks saglabāti esošie muzeja darbinieku amatu apraksti, tiks veiktas aktuālās izmaiņas.

I.Derkusova ineresējas, kā tiks saglabāts muzeja zīmols, nosaukums – Latvijas ugunsdzēsības muzejs.

A.Šmits iepazīstina ar Rīgas Motormuzeja kā CSDD struktūrvienības pieredzi muzeja stukturālās sistēmas izveidē un aicina saglabāt Latvijas Ugunsdzēsības muzeju kā atsevišķu nodaļu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrā ar nosaukumu Latvijas Ugunsdzēsības muzejs un izmantot iespējas, ko var sniegt tieši muzejs kā specifiska institūcija.

D.Ratniece norāda, ka muzejam ir nepieciešams savs nolikums, reglaments, lai muzejs spētu darboties un pilnvērtīgi veikt visas Muzeju likumā noteiktās funkcijas.

T.Ķikuts norāda, ka Muzeju likuma izpratnē muzejs nevar būt noteiktā funkcijā nodarbinātu cilvēku kopums, saskaņā ar plānoto 3 nodaļas darbinieki veic vienu funkciju un 2 darbinieki citu funkciju un kopā tas saucas muzejs, bez tam vienā nodaļā kopā strādā inspektori un muzeja darbinieki, kuri veic dažādas funkcijas.

D.Ratniece piebilst, ka saskaņā ar Muzeju likumu muzejs ir pastāvīga un publiski pieejama institūcija.

I.Derkusova norāda, ka muzejam jānodrošina Muzeju likumā definētās funkcijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienībām sadarbojoties, ļoti labi var izmantot muzeja sniegtās iespējas.

T.Ķikuts jautā, kas notiks ar esošo Latvijas Ugunsdzēsības ēku Hanzas ielā, jo saskaņā ar prezentēto plānu muzejs pārcelsies uz jaunuzcelto ēku.

R.Āzens informē, ka muzeja ēka Hanzas ielā 5 ir Rīgas domes īpašums un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests nav gatavs investēt šajā ēkā.

D.Ratniece interesējas, vai plānotie ēkas atjaunošanas darbi saskaņā ar tehniskās apsekošanas atzinumu vairs nav aktuāli.

R.Āzens paskaidro, ka Rīgas pašvaldība atteikusies no šiem plāniem.

D.Ratniece jautā, vai Latvijas ugunsdzēsības muzeja reorganizācijas iemesls bija ēkas tehniskais stāvoklis vai kādi citi apsvērumi.

R.Āzens atbild, ka mērķis, apvienojot nodaļas, ir izveidot struktūrvienību, kas veic vienotu funkciju, nodrošina vienotu prevencijas stratēģiju un efektīvāku resursu izmantošanu, ilgtermiņa uzdevums ir stiprināt drošību, apvienojot dienesta spēkus, un strādāt efektīvāk.

Sēdi slēdz plkst. 14.14.

Sēdes vadītājs

Iveta Derkusova

Protokolists

Evija Smiltnece